

I statuttene for denne Sangerorden, som ble vedtatt samme dato, står det blant annet:

«Ett hvert aktivt medlem av Verdal Mannskor, som dertil har gjort seg fortjent, kan etter henholdsvis 10, 20 og 25 års uavbrutt medlemskap, bli tildelt et gradstegn «orden», som inndeles i 3 grader: Ridder, Kommandør og Storkors.

Ordenens motiv er korets foreningsmerke, «En harpe». 1. grad «Ridder» tildeles sangere etter 10 års uavbrutt medlemskap. 2. grad «Kommandør» etter 20 år, og 3. grad «Storkors» etter 25 års medlemskap. Ridderordenen er av bronse, de andre 2 er av sølv med emaljefatning og gull-forgylt kant.

Ordenen ledsages av et diplom hvorpå føres navn, medlemskap og hvilken grad som er oppnådd.»

Videre heter det i statuttene:

«For å bestyre ordenen «Verdal Mannskors Sangerorden» velges et ordenskapittel på 5 medlemmer, hvorav korets formann er selvskrevet medlem. De øvrige 4 medlemmer velges med 3 års funksjonstid, dessuten velges 2 varamenn.

Kapitlet velger selv sin formann og sekretær innen sin midte. Kapitlets formann har tittel «Stormester» og sekretæren «Seremonimester».

Det første ordenskapittel som ble valgt var: Andreas Bye, Hans Berg, Jon Sevaldsen og Kristian Prestvik.

Det må også nevnes at motivet på det diplom som medfølger ordenen, og som fremdeles er i bruk, er tegnet av Hans Berg.

Praksis er blitt noe forandret gjennom årene. Ordenskapitlet består nu av 3 medlemmer, og kravet om uavbrutt medlemskap har vært vanskelig å håndheve.

Utmerkelsene blir nu gitt etter antall aktive år i koret. Det vil bli fremsatt forslag til førstkommende årsmøte om noen forandringer i ordenskapitlets statutter for å tilpasse dem mer etter tidens krav.

Tradisjonen har alltid vært at selve dekoreringen har foregått på korets årsmøter.

Når det gjelder selve seremonien, har også den forandret seg gjennom tidene.

Ifølge Alf Wold, som nu har vært medlem i 60 år, var dette i den

første tiden en relativt enkel seremoni, uten at ordenskapitlets medlemmer var iført noen form for kostymer.

Men fra 60-tallet, da Reidulv Eriksen ble valgt til Stormester, ble det etter inspirasjon fra Stiklestad-spelet, tatt i bruk vikingekostymer.

Det ble fra den tiden også vanlig å lage små rim, gjerne i en litt humoristisk tone, til hver enkelt som fikk utmerkelse.

Fra 1979 ble det gjort en forandring: Da fremsto ordenskapitlet som «De tre Musketerer» iført ridderkostymer. Denne utfordringen har vært brukt fram til i dag.

Vi må vel kunne si at denne seremonien har vært et populært innslag på korets årsmøter.

Og de sangere som mottar sine ordener, kan bære dem med ære, på alle årsmøter og lignende arrangementer i koret. De er vel fortjent.

Og under seremonien, når Stormester går fram til sangeren og spør: Du sangerbror, vil du fortsatt kjempe for ditt kor?, har alltid sangeren, med løftet hode, svart et klart og utvetydige: «Ja».

Arvid Pedersen

Tanker i jubileumsåret

Så er vi kommet til året 1988 og Verdal Mannskor har nådd 75 års merket. Som det innledningsvis ble nevnt så har det vært både medgang og motgang. En lærer av begge deler.

Å drive et kor er et lagarbeid som kan deles i to deler, en teknisk og en musikalsk del. Skal dette fungere bra må det et samarbeid til - et godt samarbeid. Det var nettopp her det sviktet de ganger koret var nede i sine bølgedaler.

Av erfaring vet vi at det er ingen sak å være den musikalske leder når en har et aktivt styre. Men en kan også ta problemstillingen den andre vegen. Et aktivt og godt styre har lite å stille med hvis ikke den musikalske delen følger opp. For ett er sikkert - et kor må ha oppgaver å arbeide med, et mål å arbeide mot.

Vi vil ved denne milepel la tankene gå tilbake og minnes de menn som har tatt vare på arven fra 1913.

Vi minnes med vemod våre sangerbror som har gått bort. Det har vært mang en tung stund, mang en grav.

Denne beretning er tenkt å være et riss av leia fra 1913. Sjøl om denne er et tilbakeblikk, er det nærliggende å tenke på vegen framover. Likevel mener vi det er fornuftig at enkelte ganger kaster et blikk tilbake på leia og de tradisjoner de 75 år har staket opp.

En staket veg kan i lengden bli noe ensformig. Det kan være fristende å undersøke terrenget på begge sider. det må være både tillatt og nødvendig. Men husk da på: Vegen blir til mens du går.

Som vi har nevnt tidligere var det ikke ført møtebok for de to første år. Etter muntlige beretninger, skrev N. O. Rindaunet ned de viktigste fra de to startår.

Rindaunet som var militærmusiker, hadde nok noe av sin nøyaktighet fra den tid. I hvert fall har referatene preg av det.

Først på 30-tallet tok Kristian Prestvik over som sekretær m.v. Han førte pennen i samme hånd og ånd som sin forgjenger.

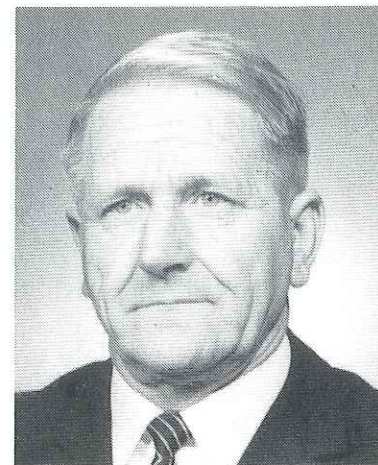
Det er disse to vi i dag har å takke for at det bare er å gå til de støvede folianter. Her kan en følge koret i «arbe å fest» i sorg og glede, fra den grå demring i 1913 til dagen i dag. En kulturgave til koret, til bygda og til de kommende slekter.

Stoffet er ordnet i kronologisk orden etterfulgt av en del særartikler. Beretningen kan såleis fungere som en oppslagsbok, som letter arbeidet med å finne ut når det skjedde, hvor det var, og hva koret hadde til program den gang m.v.

Kilder: Møtebok - 45-årsmedlemskap, Asbjørn Krokstad: Å dirigere Orkester - Kor.

Einar Krokstad

Da Verdal Mannskor i forbindelse med feiringen av sitt 75-årsjubileum skulle lage sin jubileumsberetning, var det naturlig for styret å gå til nestor i laget, nemlig Einar Krokstad, for å be om hjelp. Ingen som han kunne vel huske tilbake i tid, slik som denne beretningen viser. Det var for koret et heldig valg når han påtok seg denne oppgaven. I redaktørens forfatterskap finnes ikke JEG, og hadde det stått opp til ham ville han faktisk ikke blitt nevnt i dette festskriftet. I et jubileumsskrift

Einar Krokstad

som dette, uten at denne legendariske skikkelse, som han etter hvert er blitt, kunne ikke etter mine begreper forbigåes i tushet, det måtte i så fall bli en fornærmelse av hans person. Jeg vet også at jeg her må være meget forsiktig med superlativene, skal ikke denne omtale bli vraket. Einar Krokstad har alltid ligget lavt i terrenget, og skryt har aldri ligget for hans person, den beskjedne mann han er.

For alle korsangere, ja, publikumere med, har Einar Krokstad blitt et begrep når det gjelder sang og musikk. Han har vokst opp i et spesielt miljø som gjennom tidene har vært med og formet hans person. Jeg tør si det så sterkt at neppe noen, det jeg kjenner til, har lagt ned et så stort arbeide for sang og musikk, i alle fall på det lokale plan. Selv etter at han overlot taktstokken til yngre krefter har han vært en støtte-spiller, alltid til hjelp og tjeneste. Hans entusiasme har vært utslags-givende for sangen og musikken i Verdal.

Jeg kan ikke unngå å nevne noen av hans synlige bevis som er blitt han til del for den innsats han har gjort gjennom tidene:

Storkors og æresmedlemskap i Verdal Mannskor, æresdirigent i Nord-Trøndelag Sangerforbund, innehaver av Norges Janitsjarforbunds Hederstegn, Norges Landssangerforbunds Hedersmedalje, vårt

forbunds Hedersmedalje og ikke minst Stiklestadprisen. Den siste utmerkelsen var Kongens Fortjenestemedalje.

Einar Krokstad var dirigent for «Olsokorkesteret» i hele 25 år. Alle forestillinger og alle prøver gjennomførte han uten et eneste fravær, en bragd det står respekt av. Vi husker han fra den tiden vår kjære venn Pål Okkenhaug fikk overtalt ham til å påta seg denne oppgaven som sang og orkesterleder for «Spelet om Heilag Olav».

Få aner hvilket ansvar og arbeide som ble lagt på hans skuldre den gang. Det var jo ikke nok med at han skulle lede kor og orkester, men han måtte også sørge for at skuespillerne kom inn med sine replikker og sin sang til rett tid og sted. Sammen med Okkenhaug arbeidet han målbevisst for å sveise dette sammen til et evig tonevoll. Utover dette hadde Einar Krokstad mange store oppgaver under flere landssangerstevner. Han deltok som forbundsdirigent i Oslo, Trondheim, Lillehammer og Bodø. Oppgaver han gjennomførte med glans.

Vi kunne ha skrevet mye mer om vår æresdirigent, men jeg skal stoppe her. Vi vet at han stiller opp til nye bragder om vi spør han. Vi har ennå bruk for ham, og den ekspertisen han sitter inne med. Hans grundighet har båret frukter i Verdal Mannskor frem til denne dag, og vi er han stor takk skyldig for hans store innsats gjennom tidene.

Reidulv Eriksen

Rike sangerminner

Redaktøren av dette jubileumsskriftet skriver under «Kritikk», og jeg tillater å sitere: «Samme hvor riktig og objektiv en kritikk er, ingen kan ta fra deg noe, ei heller berike deg noe mere enn stunden sjøl har gitt deg» Sitat slutt.

Her syns jeg redaktøren berører noe av det innerste en sanger kan føle og gledes ved gjennom sin tid i et kor, og de miljøer som derigjennom skapes. Sangergleden i et nøtteskall er å minnes tilbake, huske de mange gledesstunder og ikke minst de sorgens stunder som ikke er til å unngå. Begge deler beriker og gir deg varige minner. Jeg for min del har mange og de ser jeg på som noe av de minnerikeste jeg har. Jeg tror at etter som vi blir eldre betyr opplevelsene mere og mere som tiden går. Tillater å trekke frem noen:

Finlandsturen - konsertene vi hadde der borte, et meget rikholdig program. Gudstjenesten der vi hadde en sangavdeling, og hvor presten ba oss lese Fader Vår sammen med ham og menigheten. Finsk og norsk i skjønn forening.

Sveriges-tur hvor Stockholmskørens sekretær guidet oss gjennom Gamla Stan. Lunch i Bellmannskroen, og et avsluttende høydepunkt med besøk i Storkyrkan hvor vi på oppfordring sang «I Midnattsol». Dette skjedde bare 14 dager før Sveriges konge ble kronet i samme kirke.

Videre gikk turen til et helt igjennom minnerikt besøk i Halstahammar, Verdals Vennskapsby.

Senere ble det tur til Danmark, der vi fikk en mottakelse som savner sidestykke i så måte. En solvarm sommerdag over Skagerak til en vennskapsby vi minnes med glede. Da vi reiste steg det fram en av våre verter som fortalte at han fikk ikke sove etter en utsøkt fest kvelden før, og så skrev han i de sene nattetimer et dikt han leste opp. (Gjengitt et annet sted i denne beretning).

Så ble det Tyskland med rike konserter, og ikke minst en avsluttende katolsk messe hvor vi deltok med sangen «I østen stiger solen opp» med Brit Mari som solist.

Så har vi alle landssangerstevnene - Trondheim, Oslo, Lillehammer og ikke å forglemme Norges lengste sangertog til Bodø. Jeg tror neppe

at noen av utøverne eller tilhørerne har glemt denne høgtidsstund i Bodø Domkirke.

Nevnes må selvfølgelig vår egen Paul Okkenhaug og Olav Gullvåg. Okkenhaugs perler har gjennom olsokmusikken beriket oss og hele sangglade Norge med «Lyfte opp i himmelklåren, Heilag Olavs fagre land».

Vi sangere er privilegerte som kan skilte med å ha medvirket til at disse høydepunkter har blitt til et begrep for det syngende folk. Jeg tror sangerne tar vare på disse minner og de høgtidsstunder som er gitt oss gjennom et mangeårig sangerliv.

En sangerbror

Hilsen fra Stiklestadnemnda

Det er neppe noen nemnd eller lag i Verdal som har så stor grunn til å takke og gratulere ved Verdal Mannskors 75-årsjubileum enn Stiklestadnemnda.

Sangen og musikken under framføringa om Spelet om Heilag Olav er så integrert i hele opplegget at uten dette innslaget er det utenkelig at Spelet om Heilag Olav ville ha overlevd. Når så mange fortsatt trekkes til den årlige framsyning, så skyldes det ikke minst sang- og musikkinnslaget.

Verdal Mannskor har vært med fra første stund. Sammen med Stiklestad Mannskor stilte det opp både i 1954 og 55. Den gang het spelet «Føre slaget».

Koret har medvirket trofast gjennom alle år. Koret var riktignok for fåtallig til å tilfredsstille et fyldig sanginnslag, men med god hjelp av sangere utenfra gikk det. Lettere ble det da Levanger Mannsonglag ble med, og senere har disse to korene dannet grunnlag for det vi nå kjenner under navnet Olsok-koret.

Trofast har dette koret sammen med orkesteret stilt opp år etter år. En imponerende innsats. Mange av medlemmene har gitt uttrykk for at de har følt det som en æressak å få være med og kunne ikke tenke seg å unnvære gleden ved å delta og oppleve den spesielle stemning som rår i Friluftsteatret på Stiklestad når Spelet om Heilag Olav blir fremført. Når dirigenten løfter taktstokken og de første toner lyder, så trylles 1000 år av vår historie bort og vi føler oss hensatt til det som skjedde 29. juli 1030 på Stiklestad.

Triveligst var det sikkert å sitte på orkesterplassen - i de senere årene i orkestergrava - i fint solskinn og passe varme. Hustrig må det ha vært mer enn en gang når regnet silte ned. Kanskje mest stemningsfullt var det når tordenen rullet i det fjerne - noen ganger tett ved - og lynene skar som blinkende sverdslag over scenen - og regnet fosset ned alle vegne - uten akkurat der spelet foregikk.

Hilmar Romsøy

Mange har undra seg over dette fenomenet og mumlet om at Olav nok sørger for at Spelet skal bli ført til ende uhindret av Tor der han i vrede kjører over himlen med sine bukker så det buldrer og gnistrer.

Av hjertens glede har sangerne gitt sitt uvurderlige bidrag under skiftende kår og vær til de mange tusen som har fylt benkeradene gjennom alle de 30 år Spelet om Heilag Olav er blitt framsynt.

Nå sitter koret i en orkestergrav som er verdig den ellers så vakre friluftsscene. Det har ikke alltid vært så. Første året ble koret gjemt oppe ved øvre scene, det andre året plassert på nedre scene. Der satt de på en plattning som ingen måte sto i forhold til de vakre omgivelser.

Og vi håper at orkestergraven også i årene fremover vil fylles av glade og inspirerte og inspirerende sangere og musikere.

Spelet er spådd å vare i evig tid - så her skulle det ikke mangle på yver og perspektiver. Vi håper også at idealismen vil vare ved. Det har vært maksimal uttelling for minimal honorering. Mange har ofret både ferie og fritid ellers for å kunne være med. Høyet fikk heller ligge en tid om nødvendig. Sydenreisen ble utsatt. «Det ene nødvendige» var å fylle plassen sin i orkestergraven til rett tid.

Slik innsats fortjener stor takk. Og det er en takk som ikke bare kommer fra Stiklestadnemnda, men også fra de ca. 400.000 som har overvært Spelet om Heilag Olav gjennom disse 30 årene.

Lykke til med 75-årsjubileet og velkommen til fortsatt å være med å fylle orkestergrava i årene fremover. En spesiell takk til veteranene.

Hilmar Romsøy
formann

Verdal Mannskor

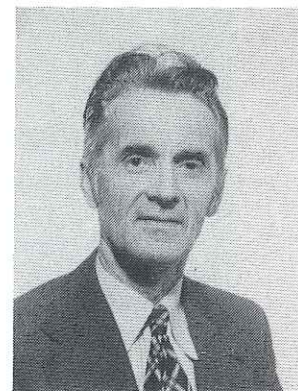
feirer i år sitt 75-årsjubileum. Dette er i seg selv en meget respektabel alder for et sangkor.

Både før min tid som ordfører og i min ordførertid har kommunen hatt et meget godt samarbeid med Verdal Mannskor. Det være seg i forbindelse med høytidsdager, Olsok på Stiklestad og ved besøk fra vennskapskommuner i de nordiske land.

Verdal Mannskor er svært seriøs og korets framføringer er alltid svært god.

Verdal Mannskor har alltid vært en av de fremste kulturspredere i vårt lokalsamfunn - mannskorets konserter og oppsetninger forøvrig blir alltid svært godt mottatt av kommunens innbyggere.

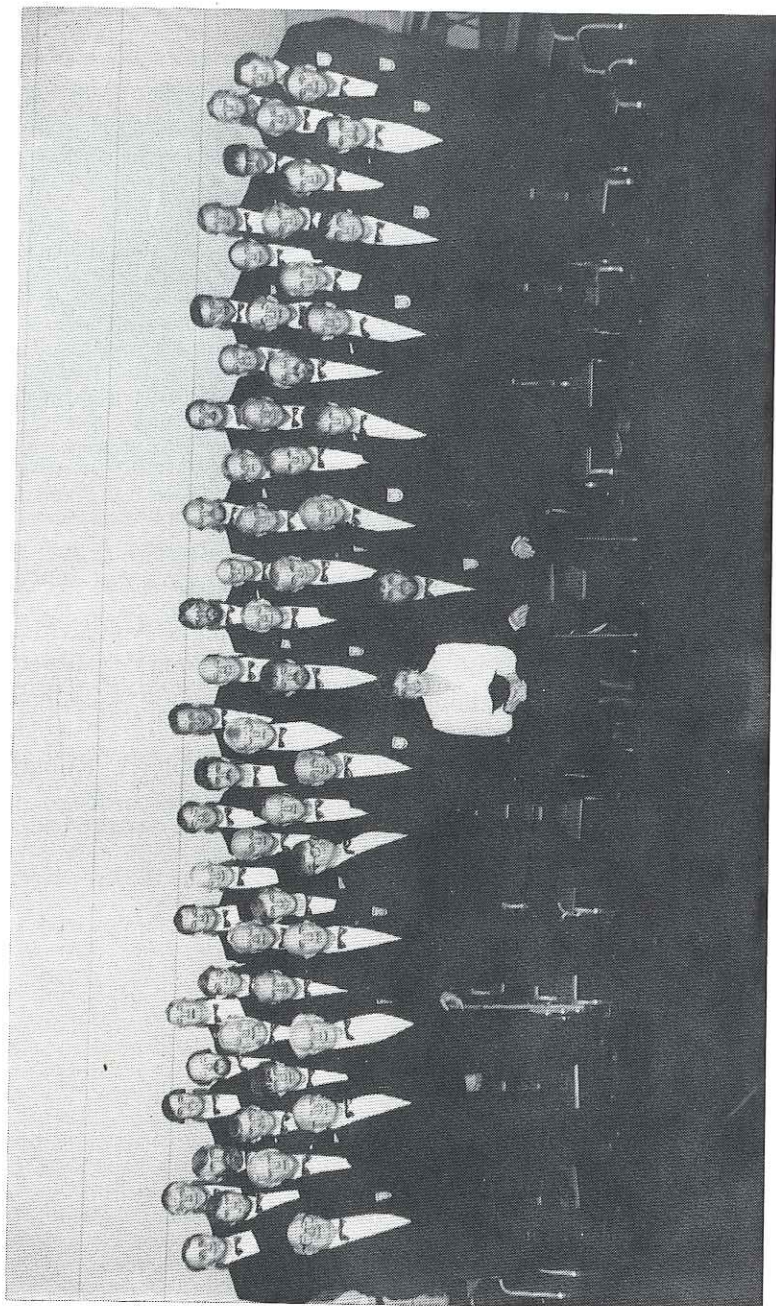
Jeg vil herved benytte anledningen til å ønske Verdal Mannskor lykke til med jubileet og sin framtidige virksomhet og håper at det gode samarbeidet mellom Verdal Mannskor og kommunen vil fortsette.

Ola G. Tromsdal

Ola G. Tromsdal
ordfører

Verdal Mannskor i jubileumsåret

1913 1988

*Vi gratulerer
Verdal Mannskor med
75 års jubileet*

*Det er i den anledning en glede for oss å
støtte utgivelsen av dette Jubileumsskrift.*

Fokus Bank avd. Verdal
Trøndelag Meieri avd Verdal
Verdal Samvirkelag
Trones Bruk
Nordenfjelske Spennbetong
Byggm. T. Grande
Ottar Nordseth Bil og Maskinglass

Verdal Mannskor takker alle som har støttet oss.